

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **nezletilá N. Š.**, narozená X,
bytem X,
zastoupená Mgr. Gabrielou Šťastnou, advokátkou,
sídlem Hradiště 97/4, 400 01 Ústí nad Labem,

proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**,
sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 00 Praha 2,
v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 9. 2021, č. j. MPSV-2021/149814-916,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou prostřednictvím své právní zástupkyně v zákonem stanovené lhůtě domáhala přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 9. 2021, č. j. MPSV-2021/149814-916, kterým bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce ČR - krajská pobočka v Ústí nad Labem, kontaktní Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

pracoviště Most (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 18. 3. 2021, č. j. 80933/21/MO. Rozhodnutím správního orgánu I. stupně byla zamítnuta žádost žalobkyně o změnu nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením ze dne 29. 7. 2020. Žalobkyně se v žalobě domáhala také toho, aby soud uložil žalovanému povinnost nahradit jí náklady soudního řízení.

Žaloba

2. Žalobkyně nejprve v podané žalobě shrnula průběh správního řízení a vyjádřila své přesvědčení, že závěry obsažené v posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále jen „posudková komise“) neodpovídají lékařským zprávám, z nichž mělo být při posouzení potřeb žalobkyně vycházeno. Žalobkyně dále uvedla, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě nesprávně zjištěného skutkového stavu dle vyhlášky č. 388/2011 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením (dále jen „vyhláška“).
3. Žalobkyně dále citovala § 34 zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením (dále jen „zákon o poskytování dávek“) a zdůraznila, že stanovení těžkého funkčního postižení či zvláště těžkého funkčního postižení pro přiznání příslušného typu průkazu osoby se zdravotním postižením se určuje za pomoci kritérií stanovených v příloze č. 4 vyhlášky. Žalobkyně pokračovala, že dle závěrů posudkové komise, ze kterých žalovaný ve svém rozhodnutí vycházel, odpovídá zdravotní stav žalobkyně zdravotnímu stavu uvedenému v příloze č. 4 odst. 2 písm. n) vyhlášky [posudková komise označila zdravotní stav uvedený v příloze č. 4 odst. 2 písm. m), pozn. soudu]. Žalobkyně však měla za to, že její zdravotní stav odpovídá zdravotnímu stavu uvedenému v příloze č. 4 odst. 3 písm. l) vyhlášky, neboť žalovaný i posudková komise uvedli, že žalobkyně je na hranici lehké a střední mentální retardace. Hranice mezi lehkou a střední mentální retardací je ve vyhlášce i odborné literatuře stanovena 50 body IQ. Žalobkyně připomněla, že jak psychologka PhDr. Š. ve své zprávě ze dne 26. 10. 2020, tak psychiatricka MUDr. Š. ve své zprávě ze dne 16. 2. 2021 uvádějí, že u žalobkyně bylo zjištěno CIQ, tedy celkové IQ, ve výši pod 49 bodů. Rovněž zpráva neuroložky MUDr. D. hovoří o střední mentální retardaci žalobkyně. Žalobkyně dále poukázala na zdravotní stavy uvedené v příloze č. 4 odst. 3 písm. l) a v příloze č. 4 odst. 3 písm. m) vyhlášky, který je vážnější variantou postižení uvedeného v příloze č. 4 odst. 2 písm. m) vyhlášky. Je právě otázkou odborného posouzení, zda žalobkyně spadá do vážnější či lehčí skupiny postižení.
4. Žalobkyně namítla, že i přes její opakované námitky se posudková komise řádně nevypořádala se zjevnými rozporů mezi posudkovými závěry a zdravotní dokumentací. Žalobkyně dále uvedla, že posudková komise bezdůvodně a bez důkazů poukazuje na účelovost předložených lékařských zpráv. Pokud je poukazováno na údajný rozpor zpráv PhDr. Š. ze dne 9. 9. 2019, v níž je uváděno CIQ žalobkyně 52 bodů a novější zprávou ze dne 26. 10. 2020, nelze podle žalobkyně hovořit o podstatném rozdílu. Žalobkyně uvedla, že novější zpráva je navíc ve shodě s lékařskými zprávami z psychiatrie a neurologie. Pozastavila se nad tím, že posudková komise lékařské zprávy cituje a současně dochází k odlišným závěrům, přičemž tento rozpor měl být zjevný i žalovanému, který ze závěrů posudkové komise vycházel. K údivu posudkové komise nad hodnotou IQ 83, resp. 84 bodů v předškolním věku, žalobkyně uvedla, že inteligenční kvocient je snahou o číselné vyjádření poměru věku mentálního a chronologického. Žalobkyně byla v předškolním věku mentálně bližší svým vrstevníkům, ale poté zůstal její vývoj zpomalen, čímž došlo k výraznějšímu rozdílu mezi věkem mentálním a chronologickým. Žalobkyně dále uvedla, že posudková

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

komise při práci s lékařskou dokumentací některé části lékařských zpráv vynechává. MUDr. Š. ve své zprávě výslovně uvádí, že je doporučen doprovod ve venkovních prostorách, stálý dohled rovněž doporučuje PhDr. Š. a na nutnost doprovodu MUDr. D. upozorňuje. Žalobkyně zdůraznila, že ze všech těchto zpráv jasně vyplývá její potřeba průvodce, a proto by měla mít s ohledem na svou nedostatečnou orientaci přiznán průkaz ZTP/P.

5. Žalobkyně dále upozornila, že na konci strany 7 a počátku strany 8 napadeného rozhodnutí jsou zkopírovány úvahy posudkové komise porovnávající předškolní vyšetření žalobkyně z roku 2015 a současný stav. Tento odstavec nepodložených úvah, de facto obviňující matku žalobkyně z manipulace, nemá podklad v lékařské vědě ani zdravotní dokumentaci. Žalobkyně dále označila bezdůvodné a nepodložené útoky na svou matku za krajně neprofesionální a odporující zásadám správního řízení. Za nedůvodné označila rovněž podivení posudkové komise nad tím, že v současné době navštěvuje žalobkyně psychiatrii pouze jednou ročně, neboť frekvenci návštěv určuje lékař a diagnóza žalobkyně je neměnná. K tomu dala žalobkyně soudu na zvážení, aby se dotázal MUDr. Š., případně jiných dětských psychiatrů, zda se u dětského autismu jedná o frekvenci návštěv obvyklou či výjimečnou.
6. Žalobkyně dále poukázala na skutečnost, že jí byl v minulosti průkaz osoby se zdravotním postižením ZTP/P přiznán, a to rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 3. 3. 2017, č. j. 96384/17/MO, s platností do 30. 11. 2019. Důvodem byl zdravotní stav žalobkyně uvedený v příloze č. 4 odst. 3 písm. m) vyhlášky. Žalobkyně konstatovala, že u ní od té doby nedošlo k žádnému zlepšení a je tedy otázkou, proč došlo ke změně v rozhodování správních orgánů.
7. Žalobkyně závěrem citovala § 50 odst. 4 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a uvedla, že žalovaný porušil zásady správního řízení vyjádřené v těchto ustanoveních a v § 3 správního řádu. Žalovaný tedy dle názoru žalobkyně nedostal své povinnosti zjistit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, při hodnocení důkazů překročil meze správního uvážení, některé důkazy opomněl a některé uváděné závěry jsou přímo v rozporu s důkazy. V porušení zásad správního řízení žalobkyně spatřovala nezákonnost napadeného rozhodnutí.

Vyjádření žalovaného k žalobě

8. Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž nejprve stručně zrekapituloval dosavadní průběh řízení. K žalobním námitkám uvedl, že v odvolacím řízení bylo postupováno v souladu s platnými právními předpisy. Posudková komise zasedala v odborném složení, při posuzování byl přítomen jak posudkový lékař, tak odborník z oboru dětské psychiatrie. Žalovaný proto považoval vypracovaný posudek za odborný, stěžejní a úplný důkazní prostředek, na základě kterého bylo možné rozhodnout. Žalovaný uvedl, že žalobkyně byla při jednání posudkové komise osobně přítomna na žádost své zákonné zástupkyně a z protokolu o jednání ze dne 24. 8. 2021, který je součástí spisové dokumentace, nevyplývá žádný nestandardní průběh jednání. Žalovaný připomněl, že hodnocení zdravotního stavu v odvolacím řízení pro účely průkazu osoby se zdravotním postižením je dle platných právních předpisů plně v kompetenci příslušné posudkové komise, o jejíž odbornosti žalovaný nepochyboval. Posudková komise neprokázala v důsledku dominujícího onemocnění zvláště těžké funkční postižení nebo úplné postižení pohyblivosti či orientace. Doložené lékařské zprávy, které jsou uvedeny v posudkovém zhodnocení, posudková komise vyhodnotila. Rozhodnutí žalovaný nepovažoval za nezákonné, neboť při jeho vypracování bylo vycházeno z objektivních podkladů, které jsou v něm uvedeny a bylo vyhověno i návrhu zákonné zástupkyně žalobkyně na účast při Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

jednání posudkové komise. Žalovaný shrnul, že podle jeho názoru bylo v daném případě odvolací řízení provedeno jak v souladu se zákonem o poskytování dávek, tak v souladu se správním řádem a byly v jeho rámci činěny všechny předepsané úkony. Závěrem žalovaný soudu navrhl zamítnutí žaloby.

Replika žalobkyně

9. V replice žalobkyně uvedla, že vyjádření žalovaného neobsahuje žádné nové skutečnosti ani tvrzení, která by jakkoli měnila podstatu věci. Žalobkyně zastávala názor, že žalovaný ve svém vyjádření označuje vypracovaný posudek za odborný, stěžejní a úplný, aniž by jakkoli oponoval námitkám vzneseným v žalobě.

Posouzení věci soudem

10. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), bez jednání, neboť žalobkyně i žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasili.
11. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu, nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
12. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
13. Podle § 34 odst. 1 zákona o poskytování dávek má nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením osoba starší 1 roku s tělesným, smyslovým nebo duševním postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, které podstatně omezuje její schopnost pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra. Dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav se posuzuje podle § 9 odst. 3.
14. Podle § 34 odst. 3 zákona o poskytování dávek má nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „ZTP“ (průkaz ZTP) osoba s těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra. Těžkým funkčním postižením pohyblivosti se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna samostatné pohyblivosti v domácím prostředí a v exteriéru je schopna chůze se značnými obtížemi a jen na krátké vzdálenosti. Těžkým funkčním postižením orientace se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna spolehlivé orientace v domácím prostředí a v exteriéru má značné obtíže.
15. Podle § 34 odst. 4 zákona o poskytování dávek má nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „ZTP/P“ (průkaz ZTP/P) osoba se zvlášť těžkým funkčním postižením nebo úplným postižením pohyblivosti nebo orientace s potřebou průvodce, včetně osob s poruchou autistického spektra. Zvlášť těžkým funkčním postižením pohyblivosti a úplným postižením pohyblivosti se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna chůze v domácím prostředí se značnými obtížemi,

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

popřípadě není schopna chůze, v exteriéru není schopna samostatné chůze a pohyb je možný zpravidla jen na invalidním vozíku. Zvlášť těžkým funkčním postižením orientace a úplným postižením orientace se rozumí stav, kdy osoba při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu není schopna samostatné orientace v exteriéru.

16. Podle § 34b odst. 1 zákona o poskytování dávek se při posuzování schopnosti pohyblivosti a orientace pro účely přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením hodnotí a) zdravotní stav a funkční schopnosti fyzické osoby, b) zda jde o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a c) zda jde o podstatné omezení schopnosti pohyblivosti a závažnost funkčního postižení, s tím, že podle odst. 2 téhož ustanovení prováděcí právní předpis stanoví, které zdravotní stavy lze považovat za podstatné omezení schopnosti pohyblivosti a orientace.
17. Podle § 34b odst. 4 zákona o poskytování dávek se funkčními schopnostmi rozumí tělesné, smyslové a duševní schopnosti, znalosti a dovednosti nezbytné pro schopnost pohyblivosti a orientace. Při posuzování se funkční schopnosti fyzické osoby porovnávají se schopnostmi stejně staré fyzické osoby bez znevýhodnění a hodnotí se s využitím běžně dostupných kompenzačních pomůcek.
18. Podle přílohy č. 4 odst. 2 písm. m) vyhlášky lze za podstatné omezení schopnosti pohyblivosti a orientace na úrovni těžkého funkčního postižení pohyblivosti a orientace považovat zdravotní stavy psychické postižení s často se opakujícími závažnými poruchami komunikace a orientace v exteriéru; u středně těžkého stupně autistické poruchy s nápadnými deficity ve verbální a nonverbální komunikaci, značně abnormálním nebo rušivým chováním, s výrazně redukovanou nebo výrazně abnormální reakcí na sociální stimulaci okolí.
19. Podle přílohy č. 4 odst. 3 písm. l) vyhlášky lze za podstatné omezení schopnosti pohyblivosti a orientace na úrovni zvlášť těžkého funkčního postižení nebo úplného postižení pohyblivosti a orientace považovat zdravotní stavy střední, těžká nebo hluboká mentální retardace nebo demence, je-li IQ nižší než 50.
20. Podle přílohy č. 4 odst. 3 písm. m) vyhlášky lze za podstatné omezení schopnosti pohyblivosti a orientace na úrovni zvlášť těžkého funkčního postižení nebo úplného postižení pohyblivosti a orientace považovat zdravotní stavy psychické postižení se ztrátou duševních kompetencí, s neschopností komunikace a orientace; u těžkého stupně autistické poruchy s těžkou poruchou verbální a nonverbální komunikace, těžce abnormálním nebo rušivým chováním, s minimální odpovědí nebo těžce abnormální reakcí na sociální stimulaci okolí.
21. Podle § 3 správního řádu platí, že nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.
22. Podle § 68 odst. 3 věty první správního řádu platí, že v odůvodnění rozhodnutí se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.
23. Podle § 50 odst. 4 správního řádu platí, že pokud zákon nestanoví, že některý podklad je pro správní orgán závazný, hodnotí správní orgán podklady, zejména důkazy, podle své úvahy; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

24. Soud na tomto místě konstatuje, že pokud jde o správnost zjištěného zdravotního stavu žalobkyně, jedná se o odbornou medicínskou otázku, kterou nemůže soud a v zásadě ani správní orgán sám posoudit pro nedostatek odpovídající odborné kvalifikace, a proto se musí spoléhat na posudky předkládané k tomu kvalifikovanými odborníky – tj. posudkovými lékaři. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. 11. 2020, č. j. 5 Ads 253/2017-28, konstatoval, že *„při posuzování žádosti o přiznání nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením jsou správní orgány vázány zákonem, v jehož mezích musí postupovat. Při zjišťování závažnosti funkčního postižení pohyblivosti nebo orientace žadatele vycházejí správní orgány z příslušných posudků. Správním orgánům ani soudům nepřísluší činit závěry o odborných medicínských otázkách. U lékařských posudků je nutné, aby vyhověly kritériím kladeným judikaturou Nejvyššího správního soudu na jejich úplnost a přesvědčivost.“* V řízení o nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením je tedy stěžejním důkazem lékařský posudek o zdravotním stavu posuzovaného. Posudkové řízení je specifickou formou správní činnosti spočívající v posouzení zdravotního stavu konkrétní osoby a jistých důsledků z něj vyplývajících pro oblast sociálního zabezpečení či důchodového pojištění. Výsledný posudek je přezkoumatelný pouze omezeně, neboť soud nedisponuje potřebnými odbornými znalostmi (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2019, č. j. 8 Ads 331/2018-37).
25. Na posudek posudkové komise je třeba klást požadavky úplnosti a přesvědčivosti. Splnění tohoto požadavku musí vyhodnotit jak správní orgán před vydáním rozhodnutí, tak krajský soud při přezkoumávání takového rozhodnutí. K tomu je možno dále odkázat např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 12. 2021, č. j. 4 Ads 184/2021-30, v němž bylo konstatováno, že *„v posudku takové odborné lékařské komise se přitom hodnotí nejenom celkový zdravotní stav účastníka řízení, nýbrž se v něm zaujímají i posudkové závěry ohledně splnění v zákoně stanovených kritérií pro přiznání dávky či průkazu osoby zdravotně postižené. Tento posudek je tedy ve správním a následně v přezkumném soudním řízení stěžejním důkazem, na nějž je soud při nedostatku odborné erudice odkázán, a proto je zapotřebí klást zvýšený důraz na jeho jednoznačnost, určitost, úplnost a přesvědčivost. Posudek lze však považovat za úplný a přesvědčivý jen v případě, že se v něm posudková komise vypořádá se všemi rozhodnými skutečnostmi, přihlédne k potížím udávaným žalobcem a tyto své posudkové závěry jednoznačně a konkrétně zdůvodní. Případné chybějící či nepřesně formulované náležitosti posudku způsobující jeho nepřesvědčivost nebo neúplnost přitom nemůže soud nahradit vlastní úvahou, jelikož pro to nemá potřebnou odbornou erudici (srov. rozsudky NSS ze dne 28. 8. 2003, č. j. 5 Ads 22/2003-48; ze dne 25. 11. 2003, č. j. 5 Ads 42/2003-61, č. 511/2005 Sb. NSS, nebo ze dne 9. 2. 2006, č. j. 6 Ads 25/2004-58)“*. Posudkové závěry nesmí být zpochybněny obsahem jiného posudku nebo lékařské zprávy a posudek musí vyvodit z relevantních podkladů přezkoumatelnou úvahou závěry podstatné pro posouzení zdravotního stavu osoby (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2011, č. j. 4 Ads 82/2011-52 nebo ze dne 26. 6. 2019, č. j. 8 Ads 331/2018-37).
26. Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že žalobkyni byl rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 13. 1. 2020, č. j. 19391/20/MO, přiznán nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením ZTP ode dne 1. 12. 2019 do 6. 1. 2021. Nezletilá žalobkyně podala dne 29. 7. 2020 prostřednictvím své zákonné zástupkyně žádost o změnu nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením. V řízení před správním orgánem I. stupně bylo konstatováno, že se u žalobkyně jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, konkrétně o těžké funkční postižení orientace a komunikace při psychickém postižení se závažnými poruchami komunikace a orientace v exteriéru. Dále bylo konstatováno, že je žalobkyně osobou s těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

autistického spektra, neboť u ní byl zjištěn zdravotní stav uvedený v příloze č. 4 odst. 2 písm. m) vyhlášky, což následně vedlo k zamítnutí žádosti žalobkyně o změnu nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 18. 3. 2021, č. j. 80933/21/MO. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně včasné odvolání.

27. Z obsahu správního spisu soud dále zjistil, že si žalovaný nechal vypracovat odborný posudek posudkové komise, která je v těchto věcech dle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „zákon o organizaci“) povolána k posouzení zdravotního stavu žalobkyně. Tato komise pro účely odvolacího řízení nově posoudila celkový stav žalobkyně a zaujala posudkový závěr o jejím zdravotním stavu ve smyslu přílohy č. 4 vyhlášky. Soud zjistil, že posudková komise jednala v řádném složení, posudek byl vypracován po studiu a zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů dne 11. 5. 2021. Dále je z posudkové dokumentace patrné, jaké lékařské zprávy měla posudková komise k dispozici. Na základě posouzení všech zdravotních nálezů relevantních pro souzenou věc, spisové dokumentace Okresní správy sociálního zabezpečení Most a spisu odvolacího orgánu pak komise dospěla k závěru, že předchozí závěr posudkového lékaře MUDr. R. K. pro Okresní správu sociálního zabezpečení Most ze dne 2. 2. 2021 byl zcela správný. Posudková komise totiž shodně jako posudkový lékař Okresní správy sociálního zabezpečení Most dospěl k závěru, že žalobkyně je osobou s těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra, ve smyslu § 34 odst. 3 zákona o poskytování dávek, a že jde o zdravotní stav uvedený v příloze č. 4 odst. 2 písm. m) vyhlášky. Posudková komise uzavřela, že žalobkyně není osobou se zvlášť těžkým funkčním postižením nebo úplným postižením pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra, ve smyslu § 34 odst. 3 zákona o poskytování dávek, a že nejde o zdravotní stav uvedený v příloze č. 4 odst. 3 vyhlášky ani o zdravotní stav, který svým funkčním postižením odpovídal nebo byl svými funkčními důsledky srovnatelný se zdravotním stavem uvedeným v bodě 3 citované přílohy.
28. Žalovaný dne 26. 5. 2021 obdržel vyjádření žalobkyně k posudku posudkové komise ze dne 11. 5. 2021, ve kterém žalobkyně namítala, že měla přiznán průkaz osoby se zdravotním postižením ZTP/P i při lehké mentální retardaci, nyní trpí středně těžkou mentální retardací a je jí přiznán pouze průkaz osoby se zdravotním postižením ZTP. Dále bylo ve vyjádření uvedeno, že žalobkyně má těžkou poruchu orientace v prostoru a čase a doprovod matky je nutný.
29. Žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě doplňujícího posudku posudkové komise ze dne 24. 8. 2021, který žalovaný nechal vypracovat na základě vyjádření žalobkyně k posudku ze dne 11. 5. 2021. Posudková komise opětovně posoudila celkový stav žalobkyně a zaujala posudkový závěr o jejím zdravotním stavu ve smyslu přílohy č. 4 vyhlášky. Soud zjistil, že posudková komise jednala v řádném složení, posudek byl vypracován po studiu a zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace, odborných lékařských nálezů a osobního vyšetření žalobkyně za přítomnosti její zákonné zástupkyně. Dále je z posudkové dokumentace patrné, jaké lékařské zprávy měla posudková komise k dispozici. Na základě posouzení všech zdravotních nálezů relevantních pro souzenou věc, spisové dokumentace Okresní správy sociálního zabezpečení Most, spisu odvolacího orgánu, spisu předchozí posudkové komise a vlastního vyšetření žalobkyně při jednání posudkové komise odborným lékařem z oboru dětské psychiatrie MUDr. Z. dne 24. 8. 2021 dospěla posudková komise ke stejnému závěru, jako v předchozím posudku ze dne

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

11. 5. 2021. Posudková komise dospěla k závěru, že žalobkyně je osobou s těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra, ve smyslu § 34 odst. 3 zákona o poskytování dávek, a že jde o zdravotní stav uvedený v příloze č. 4 odst. 2 písm. m) vyhlášky. Posudková komise uzavřela, že žalobkyně není osobou se zvlášť těžkým funkčním postižením nebo úplným postižením pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra, ve smyslu § 34 odst. 4 zákona o poskytování dávek. Rovněž nejde o zdravotní stav uvedený v příloze č. 4 odst. 3 vyhlášky ani o zdravotní stav, který svým funkčním postižením odpovídal nebo byl svými funkčními důsledky srovnatelný se zdravotním stavem uvedeným v bodě 3 citované přílohy.

30. Soud se zabýval námitkami žalobkyně, že závěry v posudku posudkové komise neodpovídají předloženým lékařským zprávám, posudková komise účelově vynechala části lékařských zpráv, které citovala a zároveň došla k rozporným závěrům. Žalobkyně rovněž namítala, že její zdravotní stav měl být hodnocen jako zdravotní stav uvedený v příloze č. 4 odst. 3 písm. m) vyhlášky nebo zdravotní stav uvedený v příloze č. 4 odst. 3 písm. l) vyhlášky.
31. Soud nejprve s odkazem na výše uvedenou judikaturu Nejvyššího správního soudu uvádí, že mu nepřísluší posuzovat zdravotní stav žalobkyně, ale pouze skutečnost, zda doplňující posudek posudkové komise ze dne 24. 8. 2021 splňuje požadavky na jednoznačnost, úplnost a přesvědčivost. Soud se z tohoto důvodu nebude zabývat tvrzením žalobkyně, že se její hodnota IQ propadala v průběhu času vlivem narůstajícího rozporu mezi věkem chronologickým a mentálním a její zdravotní stav měl být posudkovou komisí posouzen podle jiného odstavce a písmene přílohy č. 4 vyhlášky. Soud si pro účely posouzení žalobních námitek stran doplňujícího posudku posudkové komise vyžádal u posudkové komise doplnění správního spisu o lékařské zprávy, které žalobkyně předložila v odvolacím řízení a ze kterých bylo v posudkovém zhodnocení vycházeno. Jedná se o lékařské zprávy dětské neuroložky MUDr. D. ze dne 26. 5. 2021, zprávu ze Speciálně pedagogického centra při Základní škole speciální a Praktické škole Litvínov ze dne 18. 1. 2021, zprávu z psychologického vyšetření od PhDr. Š. ze dne 12. 9. 2016, 9. 9. 2019 a 26. 10. 2020, zprávu psychiatricky MUDr. Š. ze dne 16. 2. 2021 a zprávu ortopedky MUDr. P. ze dne 18. 1. 2021. Soud zjistil, že mezi podklady, které byly posudkovou komisí v posudcích ze dne 11. 5. 2021 a 24. 8. 2021 výslovně citovány, absentuje pouze zpráva PhDr. Š. ze dne 12. 9. 2016, je nicméně uvedena mezi podklady, ze kterých posudková komise vycházela při zpracování posudku ze dne 11. 5. 2021. Při zpracování doplňujícího posudku ze dne 24. 8. 2021, který učinil žalovaný podkladem pro své rozhodnutí, měla posudková komise k dispozici posudkový spis předchozí komise, jehož součástí byla i tato zpráva. Soud tuto skutečnost nepovažuje za zásadní pro přesvědčivost posudkových závěrů, neboť se jedná o lékařskou zprávu staršího data a pro posudkové zhodnocení byly zásadní lékařské zprávy z doby jednání posudkové komise.
32. K žalobkyní tvrzeným rozporům mezi lékařskými zprávami a závěry posudkové komise v doplňujícím posudku ze dne 24. 8. 2021 soud uvádí, že shledal, že posudkové závěry odpovídají předloženým lékařským zprávám. Posudková komise hodnotila mentální retardaci u žalobkyně na hranici lehké až střední. Stejně závěry vyplývají z předložených lékařských zpráv. Hranice mezi lehkou a střední mentální retardací činí 50 bodů IQ, na což ostatně upozornila sama žalobkyně. Z žalobkyní předložených a posudkovou komisí citovaných lékařských zpráv shodně vyplývá, že hodnota IQ se u žalobkyně pohybuje v hodnotách mezi 49 – 52 body IQ, což odpovídá hranici mezi lehkou a střední mentální retardací. Posudková komise si tedy neodporuje, jak namítala žalobkyně. Posudková komise rovněž reagovala na předchozí vyjádření žalobkyně k posudku ze dne 11. 5. 2021, neboť

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

vypracovala doplňující posudek ze dne 24. 8. 2021. Žalobkyni bylo rovněž vyhověno v tom smyslu, že byla osobně vyšetřena při jednání posudkové komise dne 24. 8. 2021. Zdravotní stav žalobkyně byl tedy k jejím námitkám posuzován opakovaně a vždy byl určen jako zdravotní stav uvedený v příloze č. 4 odst. 2 písm. m) vyhlášky a žalobkyni byl přiznán nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením ZTP.

33. Soud se rovněž neztotožnil s tvrzením žalobkyně, že posudková komise vybírá z lékařských zpráv jen některé části a jiné, například závěry o potřebě průvodce, vynechává. Skutečnost, že jsou z lékařských zpráv v posudku pro stručnost citovány jen jejich části, ještě sama o sobě neznámá, že posudková komise nepracovala s celými lékařskými zprávami v jejich vzájemném souhrnu. Soud neshledal, že by informace z lékařských zpráv byly vytrženy z kontextu a pochopeny nesprávně, ani nebyly využity v neprospěch žalobkyně. Soud konstatuje, že z obsahu doplňujícího posudku jednoznačně vyplývá, že posudková komise pracovala se všemi relevantními lékařskými zprávami a řádně hodnotila veškerý jejich obsah v souhrnu a vyvodila z nich celkový závěr. Soud nemohl přisvědčit žalobní námitce ohledně vytržení informací z kontextu a jejich využití v neprospěch žalobkyně, neboť v doplňujícím posudku posudkové komise ze dne 24. 8. 2021 nespátřuje jakoukoli nevhodnou selekci lékařských zpráv či manipulaci s jejich obsahem. Žalobkyně namítala, že ze všech předložených lékařských zpráv vyplývá její nedostatek orientace, a tedy potřeba průvodce. Nárok na průkaz ZTP/P má mimo jiné osoba, která trpí zvláště těžkým nebo úplným postižením orientace. S ohledem na znění přílohy č. 4 vyhlášky soud poukazuje na fakt, že ačkoli za určitých okolností může jistě mírnější forma autismu svědčit pro přiznání vyššího stupně průkazu osoby se zdravotním postižením, jednotlivé typy autismu jsou podle své závažnosti rozčleněny jako diagnózy svědčící pro přiznání jednotlivých typů průkazů osoby se zdravotním postižením – u vysocefunkčního autismu jde o průkaz TP, u autismu středněfunkčního průkaz ZTP a u autismu nízkofunkčního průkaz ZTP/P. Posudková komise v doplňujícím posudku ze dne 24. 8. 2021 uvedla, že u žalobkyně bylo pojato pouze podezření na autistické chování a žalobkyni nebyla nikdy diagnostikována symptomatologie nízkofunkčního autismu. Posudková komise rovněž uvedla, že u žalobkyně nenašla objektivní funkční korelát ke zvláště těžkému postižení orientace a pohyblivosti.
34. Žalobkyně rovněž poukazovala na skutečnost, že v napadeném rozhodnutí jsou zkopírovány nepodložené úvahy posudkové komise, které obviňují matku žalobkyně z manipulace. Tyto výhrady soud nepovažuje za relevantní. Posudková komise v doplňujícím posudku ze dne 24. 8. 2021 pouze vyjádřila podivení nad tím, že žalobkyně navštěvuje psychiatrii 1x ročně. Posudková komise rovněž uvedla, že matka žalobkyně domluvené vyšetření v APLA Praha pro podezření na vysokofunkční autismus zrušila a zajistila přechod žalobkyně do speciální školy. Soud v těchto vyjádřeních posudkové komise nespátřuje pochybení, které by zavdávalo pochybnosti o přijatých posudkových závěrech. Pro posouzení posudkovou komisí bylo rozhodující, jaký byl zdravotní stav žalobkyně a jak byl posouzen. Z protokolu o jednání posudkové komise ze dne 24. 8. 2021 nevyplývá, že by mezi matkou žalobkyně a posudkovou komisí došlo ke konfliktu. Rovněž z protokolu o jednání nevyplývá, že by přímo při jednání komise žalobkyně nebo její matka uplatňovaly výtky vůči chování některých členů posudkové komise. Žalobkyni lze přisvědčit v tom, že pokud posudková komise v posudku ze dne 11. 5. 2021 poukazovala na rozpor lékařských zpráv PhDr. Š. ze dne 9. 9. 2019 a 26. 10. 2020, nelze hovořit o podstatném rozdílu mezi hodnotou IQ 49 a 52 bodů. Na tyto rozpory však poukazovala posudková komise v původním posudku ze dne 11. 5. 2021. V doplňujícím posudku ze dne 24. 8. 2021, který žalovaný učinil podkladem pro své rozhodnutí, již na tento rozpor poukazováno nebylo, stejně jako nebyl převzat závěr o účelovosti psychologického vyšetření z roku 2020. Tvrzení, Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

že její matka byla terčem bezdůvodných a neprofesionálních útoků, je subjektivním přesvědčením žalobkyně. Soud tuto námitku neshledal důvodnou.

35. Soud s ohledem na výše uvedené shledal, že doplňující posudek posudkové komise ze dne 24. 8. 2021 je srozumitelný, objektivní a přesvědčivý. Posudek neobsahuje žádný vnitřní rozpor a zohledňuje veškeré podstatné okolnosti případu. V doplňujícím posudku se navíc posudková komise vyjádřila i k aktuálním lékařským zprávám o zdravotním stavu žalobkyně a neexistuje žádný jiný posudek nebo lékařská zpráva, které by obsah posudku posudkové komise zpochybňovaly. Posudková komise vycházela z předložené zdravotní dokumentace žalobkyně. Závěr posudkové komise v doplňujícím posudku byl přezkoumatelný a souladný s předchozím posudkem. Žalovaný nepochybil, jestliže ve svém rozhodnutí vycházel ze závěrů posudkové komise. Soud má skutkový stav za řádně zjištěný v souladu s § 3 správního řádu a napadené rozhodnutí za řádně odůvodněné podle § 68 odst. 3 správního řádu. Soud proto nepovažoval za nutné provádět další dokazování a nepovažoval za potřebné dotázat se dětských psychiatrů, jaká je běžná frekvence návštěv lékaře u dětského autismu. Soud tedy nepřisvědčil námitce žalobkyně, že rozpory mezi posudkovými závěry a podkladovou dokumentací vedly k vydání napadeného rozhodnutí na základě nesprávně posouzeného skutkového stavu. V řízení rovněž nedošlo k porušení zásad správních řízení podle § 3, § 50 odst. 4 a § 68 odst. 3 správního řádu a překročení mezí správního uvážení při hodnocení důkazů.
36. Žalobkyně rovněž namítala, že jí byl v minulosti průkaz osoby se zdravotním postižením ZTP/P přiznán. Soud ze správního spisu zjistil, že tento průkaz měl platnost do 30. 11. 2019 a v souvislosti s koncem jeho platnosti žalobkyně v roce 2019 požádala o průkaz osoby se zdravotním postižením. Žalobkyni byl rozhodnutím správního orgánu prvního stupně ze dne 13. 1. 2020, č. j. 19391/20/MO, přiznán průkaz osoby se zdravotním postižením ZTP s tím, že u žalobkyně jde o zdravotní stav uvedený v příloze č. 4 odst. 2 písm. m) vyhlášky. Proti tomuto rozhodnutí žalobkyně nepodala opravný prostředek, nýbrž požádala dne 29. 7. 2020 o změnu nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením. Soud k námitce žalobkyně dále uvádí, že jednou přiznaný, časově ohraničený nárok, ještě sám o sobě nezakládá legitimní očekávání na opakované přiznávání takového nároku. Jak soud uvedl výše, výsledek řízení byl dostatečně odůvodněn.
37. Žalobu tedy vyhodnotil soud v mezích uplatněných žalobních bodů jako zcela nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
38. Současně soud podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve výroku rozsudku II. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně nebyla ve věci úspěšná a žalovanému náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu

a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 4. července 2023

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
samosoudce